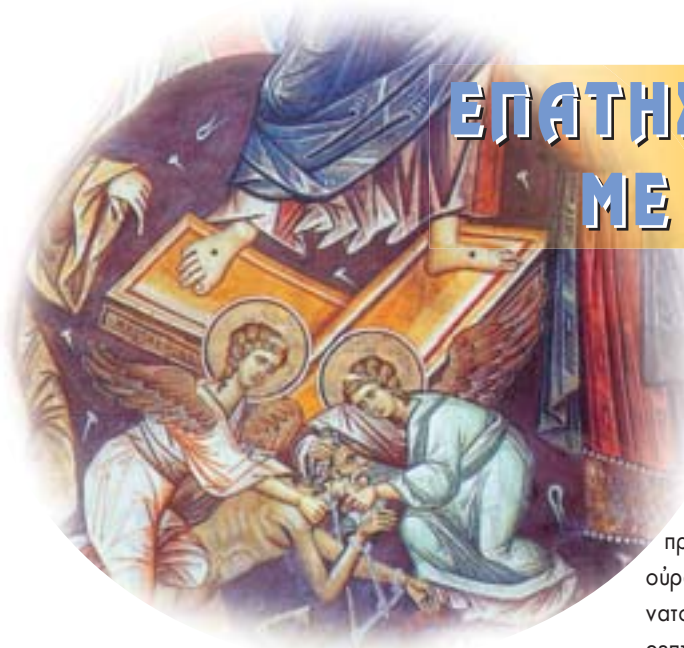

ΕΠΑΤΗΣΕ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΜΕ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ

Ανάσταση γιά μᾶς τούς Ὁρθόδοξους δέν εἶναι μιά συνηθισμένη γιορτή χαρᾶς. Εἶναι ἡ γιορτή τῆς χαρᾶς. Γι' αὐτό ὅλοι οἱ ἀναστάσιμοι ὕμνοι εἶναι θριαμβευτικοί καί εὐφρόσυνοι ὄχι μόνο κατά τό περιεχόμενο, ἀλλά καί κατά τό μέλος. Ὁ ἀναστάσιμος ὄρθρος καί ἡ ἀναστάσιμη λειτουργία τελοῦνται στούς ναούς μας καθῶς οἱ πιστοί κρατοῦν ἀναμμένες τίς λαμπάδες τους. Ποτέ ἄλλοτε ὁ Ὁρθόδοξος ναός δέ λούζεται τόσο πλούσια μέ τόσο ἄπλετο φῶς ἐπί τόσες ὥρες.

Ταυτόχρονα ὁ ὕμνος «Χριστός Ἀνέστη» μέ τό βαθύ, τό πλούσιο καί τόσο ἐκφραστικό «θανάτῳ θάνατον πατήσας» ψάλλεται ἢ λέγεται στούς Ὁρθόδοξους ναούς πολλές φορές ἐκείνη τήν ἡμέρα, γιά νά ὑπογραμμίσει τόν μεγαλύτερο θρίαμβο καί τή βασικότερη νίκη τοῦ Χριστοῦ: Τή νίκη κατά τοῦ θανάτου.

Ὅταν ὁ Θεός ἔδωξε τούς πρωτοπλάστους ἀπό τόν Παράδεισο καί τά Χερουβείμ μέ τή φλογίνη ρομφαία στάθηκαν φρουροί μπροστά στή θύρα του, ὁ θάνατος ἄνοιγε θριαμβευτῆς τίς δικές του πύλες. Ἀπό τότε δέν ἦταν μονάχα ἡ καθημερινή ζωή, πού καπνίτησε γιά τόν ἄνθρωπο κόπος βαρῆς καί μόχθος ἀβάστακτος. Τό πιό φρικτό ἦταν ἄλλο. Ἔφευγε ὁ ἄνθρωπος ἀπό τή γῆ «στένων καί τρέμων» [Γεν. γ [3] 24 καί δ' [4] 12] καί συναντοῦσε στόν ἄδη φρίκη καί τρόμο. Ἐκλείνε τά μάτια καί τόν κυριεῦε σύγκρυο, τόν τύλιγε τό πηκτό σκοτάδι στό ἄχαρο κατοικητήριο τῆς φθορᾶς καί τῆς κατάρτας. Τούς πλασμένους γιά τή χαρά καί τό φῶς τοῦ Παραδείσου, τούς ἄρπαξε ὁ θάνατος

μ' ἓνα τρόπο στυγνό καί ἀπάνθρωπο, τούς ἀλυσόδενε χαιρέκακα καί τούς ἔρριχνε σπῆν ἄβυσσο.

Εἶναι ἀλήθεια πῶς κάποιες ἀναλαμπές στά πρό Χριστοῦ χρόνια ἔδειχναν, ὅτι τό βασίλειο τοῦ Ἄδου δέν ἦταν αἰώνιο. Ὁ Ἐνώχ π.χ. δέν ἔπεσε στά χέρια του· εἶχε μετατεθεῖ ζωντανός. Ὁ προφήτης Ἡλίας μέ πύρινο ἄρμα ἀνέβηκε στόν οὐρανό, ἀφοῦ προηγουμένως ἐγλύτωσε ἀπό τόν θάνατο, προσωρινά βέβαια, τόν γιοῦ τῆς χήρας τῶν Σαρεπτῶν, ὅπως ἐπίσης καί ὁ μαθητής του Ἐλισσαῖος τόν γιοῦ τῆς Σωμανίτιδος. Ἀλλά σπῆν οὐσία ὁ θάνατος ἐβασίλευε...

Φοβερός καθαιρέτης καί ἐξολοθρευτής του στάθηκε μονάχα ὁ Ἀναστάς Κύριος. Πρῖν ἀκόμη σταυρωθεῖ προειδοποίησε τόν θάνατο γιά τόν... ἐπικείμενο θάνατό του. Τοῦ ἔδειξε πόσο ἦταν ἀδύνατος. Μέ ἓνα μονάχα λόγο ἄρπαξε ἀπό τά χέρια του δυό νεανικές ὑπάρξεις: Τή θυγατέρα τοῦ ἀρχισυναγῶγου Ἰαείρου καί τό μονάκριβο ἀγόρι τῆς χήρας τῆς Ναΐν. Μ' ἓνα κάλεσμα ἔφερε στή ζωή ἓνα νεκρό τεσσάρων ἡμερῶν, τόν Λάζαρο, τοῦ ὁποίου εἶχε κι ὅλας ἀρχίσει νά κυριεύει τό σῶμα ἡ ὁσμὴ τοῦ θανάτου.

Αὐτά ὅμως δέν ἦταν παρά προανάκρουσμα ἐκείνου πού θ' ἀκολουθοῦσε μέ τή λαμπροφόρο Ἀνάσταση. Γιατί μόλις ὁ Ἀναστάς κατέβηκε στόν Ἄδη, ὁ δεσμευτής τοῦ ἀνθρώπου ἔφριξε ἀπό φόβο. Μόλις τό φῶς τοῦ Χριστοῦ πλημμύρισε τό σκοτεινό του βασίλειο, οἱ νεκροί σκίρτησαν. Ἐνῶ πολλοί ἀπό τούς πεθαμένους ἁγίους, ὑπακούοντας στόν Ἐλευθερωτή, πηδοῦσαν μετά τήν Ἀνάστασή του ἀπ' τ' ἀμνήματα, ἔμπαιναν σπῆν ἁγία Πόλη κι ἔκαναν σέ πολλούς τήν ἐμφάνισή τους (Μαθθ. κζ' [27] 52-53).

Ἀπό ἄδω καί μπρός δέν ὑπάρχει πιά βασίλειο τοῦ ἄδου. Ὁ θάνατος καταργήθηκε. «Χριστός Ἀνέστη», φωνάζουν οἱ ἄγγελοι. Μαζί του ἀναστημένες κι ἐμεῖς, φωνάζουν οἱ ψυχές.

Μιά θαυμάσια θριαμβευτική ἀποστροφή τοῦ ἀποστόλου Παύλου πρὸς τόν θάνατο ἐκφράζει μέ τρόπο λα-

κωνικό και δυναμικό τί χαρά τῆς νίκης. «Κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νίκος» (Α' Κορ. ιε' [15] 54). Δηλαδή: Πάει ὁ θάνατος, ἔσβησε. Ἐξαφανίστηκε ὁλότελα! Ἠττήθηκε μιά γιά πάντα! Πουθενά δέ φαίνεται! Καί ἀπευθυνόμενος ὁ Ἀπόστολος στό νικημένο θάνατο, πού ἦταν κάποτε πανίσχυρος, τόν ἐρωτᾷ μέ ἀρκετή δόση εἰρωνείας: «Ποῦ σου, θάνατε, τό κέντρον; ποῦ σου, ἄδῃ, τό νίκος;» Ποῦ εἶναι, θάνατε, τό φαρμακερό κεντρί σου; Ποῦ εἶναι, ἄδῃ, ἡ νίκη σου; (Α' Κορ. ιε' [15] 55). Γιά νά προσθέσει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ἀνέστη Χριστός καί ζωή πολιτεύεται. Ἀνέστη Χριστός καί νεκρός οὐδεὶς ἐπί μνήματος!» Ἀναστήθηκε ὁ Χριστός καί ἡ πραγματική ζωὴ ἐγκαθίσταται καί κυριαρχεῖ στόν κόσμο. Ἀναστήθηκε ὁ Χριστός καί πιά δέ θά μείνει κανένας νεκρός στά μνήματα!

Δέν ξέρω τί δοκίμαζε ἡ θεσπέσια ψυχὴ τοῦ Ἀποστόλου ἢ ἐκείνη τοῦ μελίρρουτου Χρυσοστόμου, καθῶς ἔγραφαν τοῦτες τίς λέξεις ἢ καλύτερα καθῶς ἐπαϊνίζαν τοῦτο τὸν παῖνα. Πάντως ἡ ψυχὴ πού δέν τίς διαβάζει ἀπλῶς, ἀλλὰ στοχαζεται τό βαθύτερο νόημά τους, συγκλονίζεται καί «σκιρῶσα ὕμνεῖ τὸν αἴτιον» τούτου τοῦ θριάμβου, τὸν Ἀνάστανα Ἰησοῦν.

Τά πιά πάνω λόγια δέν εἶναι βέβαια ρητορικά σχήματα.

Εἶναι ζωντανή πραγματικότητα, πού τί ζοῦν ἀπό τότε καθημερινά οἱ αἰῶνες. Ἕνα σύντομο βλέμμα στή ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας θά βεβαιώσει τούτη τὴ χειροπιαστὴ ἀλήθεια. Τί ἦταν πρὶν ἀπὸ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ ὁ Γολγοθᾶς; Ἦταν ἡ φοβερὴ σκηνὴ τοῦ ἐγκλήματος, τῆς ἀξιοθρήνητης τραγωδίας τοῦ ἀνθρώπου. Τώρα ὅμως εἶναι παγκόσμιο προσκύνημα. Τόπος λατρείας καί εὐλαβείας. Πρὶν ἀναστηθεῖ ὁ Χριστός, ὁ θάνατος ἦταν γιά τὸν ἄνθρωπο φοβερός. Μετὰ τὴν Ἀνάσταση, ὁ ἄνθρωπος εἶναι φοβερός γιά τὸν θάνατο!...

Δέν βλέπετε πῶς τὸν περιφρονοῦν οἱ Μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ; Δέν βλέπετε πῶς τὸν περιφρονοῦν οἱ Μάρτυ-

ρες στά ἀμφιθέατρα; Δέν βλέπετε γέροντες, οἱ ὁποῖοι σέρνουν μέ κόπο τὰ βήματά τους, ἀλλὰ καί ἀδύναμες τρυφερές ὑπάρξεις, ἀγόρια καί κορίτσια, πού τὸν περιπαίζουν μπροστά στά κατάπληκτα βλέμματα τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς; Πηγαίνουν στό μαρτύριο σάν νά βαδίζουν σέ πανηγύρι! Φωνάζουν στοὺς δημίους: «Πέφτουμε κάτω ἀπὸ τό ξίφος σας, ἀλλὰ θ' ἀναστηθοῦμε ἄθνατοι. Μᾶς σκεπάζει τό κῶμα; Γινόμαστε τροφὴ τῶν θηρίων; Στάκτη γίνεται τό σῶμα μας σπὴ φωτιά; Θά μᾶς καταπιεῖ ἡ θάλασσα; Τί μέ τοῦτο; Ὑστερα ἀπ' αὐτά μᾶς περιμένει τό μακάριο κι ἀνέσπερο φῶς τοῦ Ἀναστάτος; Χριστός Ἀνέστη!»

Τούτη τὴν ἀλήθεια μὴ τί λησμονεῖτε ποτέ. Ὅτιδήποτε κι ἂν ἔλθει νά σας πικράνει τὴ ζωὴ ἢ νά σας ἀφαιρέσει τὴν ἐλπίδα, ὁποιοδήποτε ἀγαπημένο σας πρόσωπο προχωρημένης ἢ τρυφερῆς ἡλικίας κι ἂν δεῖτε νά κλείνει τὰ μάτια καί νά φεύγει ἀπὸ κοντά σας, μὴν ἀφήσετε νά σας καταβάλει ἡ θλίψη κι ὁ ἄμετρος πόνος. Σκεφθεῖτε τοῦτο μόνο: Τίποτε δέν μπορεῖ νά στερήσει σ' ὅλους αὐτοὺς ἢ στόν ὁποιοδήποτε τὸν οὐρανό. Ὁ οὐρανός εἶναι δικός μας.

Τὸν κλείσαμε ἐμεῖς κάποτε μέ τὴν παρακοή μας σπὴν ἐντολή τοῦ Θεοῦ. Ὁ Χριστός ὅμως μέ τὸν θάνατό Του ἐπάνω στό Σταυρὸ ἐπάτησε τὸν θάνατο. Καί μέ τὴν ἔνδοξη Ἀνάληψή Του μᾶς ἀνοίξε μιά γιά πάντα τὸν οὐρανό. Ἀπὸ τότε δέν μπορεῖ κανεὶς νά μᾶς τὸν κλείσει. «Χριστός ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο» (Α' Κορ. ιε' [15] 20). Ὁ Χριστός μέ τό νά ἀναστηθεῖ πρῶτος «ἐκ νεκρῶν» ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους, βεβαιώνει μέ τὴν Ἀνάστασή του, ὅτι θά ἀκολουθήσει ἔπειτα ἡ ἀνάσταση καί τῶν ἄλλων ἀποθαμμένων. Ἀπὸ τότε ὁ θάνατος εἶναι ἕνα ἐπεισόδιο σπὴ ζωὴ μας. Μᾶς θυμίζει ἀπλῶς τὴν ἁμαρτία, ἀπὸ τὴν ὁποία μᾶς ἐλύτρωσε ἡ θεϊκὴ ἀγάπη.

Ἀπὸ τό βιβλίον «Στίς γιορτές τῆς Ὁρθοδοξίας», Ν. Π. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ, ἐκδ. «Ο ΣΩΤΗΡ».